

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 38.

19de september 1897.

23de aarg.

De vendte aldrig tilbage. (Se side 304.)

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstod. I pakker til en adresse paa over 5 eksptr. leveres det for 40 cents, og over 25 eksptr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Indianernes fange.

(Slutning.)

Det var en haard, men vel fortjent skjæbne, som blev hende tildel. Fra dette øieblik slap den gamle aldrig barnet af øinene; hun søgte sig ikke tryk, selv om den onde kvinde syntes at maatte være gjort uskadelig. Men barnet var efter den udførelse fare blevet endnu mere kjær for den hele stamme.

5. Nye anstrengelser.

Lytte og hans ledsagere havde en lang, majsommelig vandring foran sig, da de forlod fort Pitt. Veien gik tildels gjennem indianse jagtmarker og var slet ikke altid uden fare. Tilslidst naaede de dog frem til den engelse indianer agent oberst Johnson.

Da obersten hørte om den uhyggelige mands skjæbne, tænkte han ikke et øieblik paa det fiendskab, som dengang var mellem englændere og amerikanere. De to trætte vandringsmænd fik en særdeles venlig modtagelse, og med deltagelse hørte officeren paa alt, hvad den sørgende far havde at fortælle.

Efter at have tænkt sig om en stund sagde obersten til Lytte: „Jeg vil haabe, at senekaerne blot holder Deres barn tilbage som en værdifuld fange. I saafald vil det sikkert lykkes mig at faa hende udløst. Er hun derimod optaget i stammen, kan det blive meget vanskeligt at faa ordnet sagen. For øieblikket vil det være umuligt at gjøre noget. Indianerstammen er ude paa bæverfangst, og det vil være vanskeligt eller umuligt, at finde dem. Men udpaa vaaren vender de atter tilbage til sine sedvanlige bosteder for at faa korn. Indtil da maa De taalmodig vente. Jeg tør ikke raade Dem til at vente her saa længe. Men det er heller ikke nødvendigt; jeg giver Dem mit ord paa, at jeg

skal gjøre alt, hvad der staar i min magt, forat De kan faa Deres datter tilbage.“

Dette var en sørgelig besked. Men det var kun altfor sandt, hvad den brave oberst sagde. Den stakkars nybygger maatte derfor for det første vende tilbage med uforrettet jag. Hvor bitre var ikke den stakkars mors taarer, da mændene kom hjem uden Lionor. Men hun maatte finde sig i det uundgaaelige, og dybt nedbøjet vendte hun med sin mand tilbage til det ensomme hjelkehus ved Plumfloden. Deres trost var, at de ialfald ikke behøvede gaafe at opgive haabet.

Oberst Johnson var ikke den mand, der ikke holdt, hvad han havde lovet. Var det muligt at gjøre noget, kunde man være sikker paa, at det blev gjort, naar han havde lovet sin hjælp. Da efter den lange vinter atter vaaren kom, fik han vide, at senekaerne var vendte tilbage til sine faste sommerbosteder i de store stov, og han besluttede da straks, at reise personlig afsted for om muligt at bringe det stakkars barn tilbage til dets forældre, som sikkerlig havde haft en tungere vinter end nogen gang før i hele sit liv.

Obersten fandt den landsby, hvor Lionor var; det var med underlige følelser, han betragtede den vakre pige i hendes indianse dragt. Hun syntes ham næsten halvt at være bleven en indianerinde allerede, og han var forbauset over, hvorledes hun lod til, at være alles yndling. Jo mere han saa, desto mere sank hans haab om at faa hende med tilbage, han behøvede heller ikke at være i tvil om, at barnet havde lært at elske haade den gamle ente og hendes søn, og at hun befandt sig forholdsvis vel blandt sine nye omgivelser.

Han begyndte med stor forsigtighed at lede underhandlingerne, han kjendte saa altfor godt indianernes list og alle deres paafund og udflugter. Da han tilslut bragte frem sit erende, rystede høvdingen bestemt paa hovedet, og alle oberstens anstrengelser var forgæves; han maatte reise hjem uden at have udrettet det mindste.

Den brave mand havde aldrig haft med noget at gjøre, som havde gjort mere indtryk paa ham end denne sag. Han kunde ikke faa den indianse klædte unge pige ud af sine tanker, og han havde saa hjertelig ondt af hendes forældre. Endnu engang — et halvt aar senere begab han sig ivei til senekaerne. Han forsøgte alt muligt, men ogsaa denne gang forgæves; ligesom sidst maatte han

vende hjem med uforrettet sag. Ogsaa tænken paa, at faa Hjaalet pigen tilbage fra Senekaerne maatte opgives, da hun efter Johnsons forgyæves bestræbelser blev betragtet som en umaadelig værdifuld stat, der blev bevogtet med stor omhu.

Han maatte melde altsammen til forældrene, men lovede fremdeles at gjøre, hvad han kunde. Hvilken sorg dette budskab bragte i forældrehjemmet, kan man tænke sig til; thi det kjære tabte barn var forældrenes tankefent og tidlig.

Paa denne maade gik fire lange aar. Ethvert nyt forsøg fra oberst Johnsons side var forgjæves. Lionor var omtrent ganske bleven som en af de andre indianske kvinder. Hun længte heller ikke længere tilbage til sine forældre, ja havde næsten glemt sit modersmaal.

Saa kom aaret 1783, da englændere og amerikanere sluttede fred. Indianerne havde under krigen delt sig, nogle var paa englændernes side og nogle paa amerikanernes. Lionors forældre fik nu nyt haab og tænkte, at der kanske nu ved fredsslutningen kunde gives en udvei, paa hvilken de kunde faa sin datter tilbage. Ogsaa obersten satte sig ogsaa straks i virksomhed i saa henseende. Samme aar var den gamle indianerente død, og der var af den grund mere udsigt til, at forsvæget lettere skulde kunne lykkes. Obersten skildrede med levende farver forældrenes sorg, han fortalte, hvorledes de nu ved rygtet om freden var komne helt til fort Niagara for om muligt at kunne gjøre noget for sin datter. De var altsaa ikke langt borte. Hvilken glæde vilde det ikke være, om de kunde faa trykke den kjære datter i sine arme! Og virkelig — denne gang skulde dette lykkes. Høvdingen gav sit løfte, og obersten kunde glad ile til forældrene for at bringe dem dette glædesbudskab.

6. Gjensynet.

Senekaerne og andre indianerstammer havde i anledning af fredsslutningen meget at ordne med englænderne, som de havde staaet bi i kampen, og der var aftalt, at man skulde mødes i nærheden af fort Niagara for at komme overens om baade det ene og det andet.

En stor flette ved floden med skov i baggrunden var valgt til mødested, og her var der paa den aftalte dag liv og bevægelse.

Mange mennesker var strømmede sammen, telte var opslaaede, og rundt om saaes heste og vogne. Desværre indeholdt en del af vognene ogsaa brændevin — „ildvand“, som indianerne kaldte det; hvide handelsmænd vilde benytte anledningen til en god for tjeneste.

Det var først midt paa dagen, at mødet skulde holdes, og blot nogle faa indianske høvdinge var endnu komne; men mange flere ventedes.

I nærheden af en skov officerer fra fort Niagara stod en oberst i engelsk uniform i samtale med en kraftig bygget amerikaner. Den sidste saa bleg ud trods sit kraftige udseende forøvrigt. Bag ham stod hans hustru bevæget og urolig. Det var den stakkars Lytle og hustru, som snart ventede at faa se igjen sin saa meget savnede datter. Obersten stod med en kikkert i haanden og saa gang paa gang nedover floden. Tilslut udbroød han:

„Der kommer de!“

Snart kom den indianske baad nærmere. Den blev roet af en kraftig indianer, hvis ørnefjer og øvrige prydelser viste, at han var en høvding. Foruden ham var der i baaden blot en kvinde, klædt i indiansk dragt.

Alles blik var rettet mod baaden. Konen havde grebet sin mands venstre arm og klyngede sig krampagtig ind til ham. Taarer strømmede ned fra hendes øine. Hun pustede tungt, og hendes hele legeme skjælv.

Nu lagde baaden til bredden. Den unge pige hoppede let som en fugl iland, men blev staaende noget overrasket ved, at se saa mange folk samlede. Høvdingen var snart ved hendes side, og de kom begge nærmere.

Da raabte fru Lytle paa en maade, som blot en mor er istand til:

„Lionor! Lionor! Mit barn!“

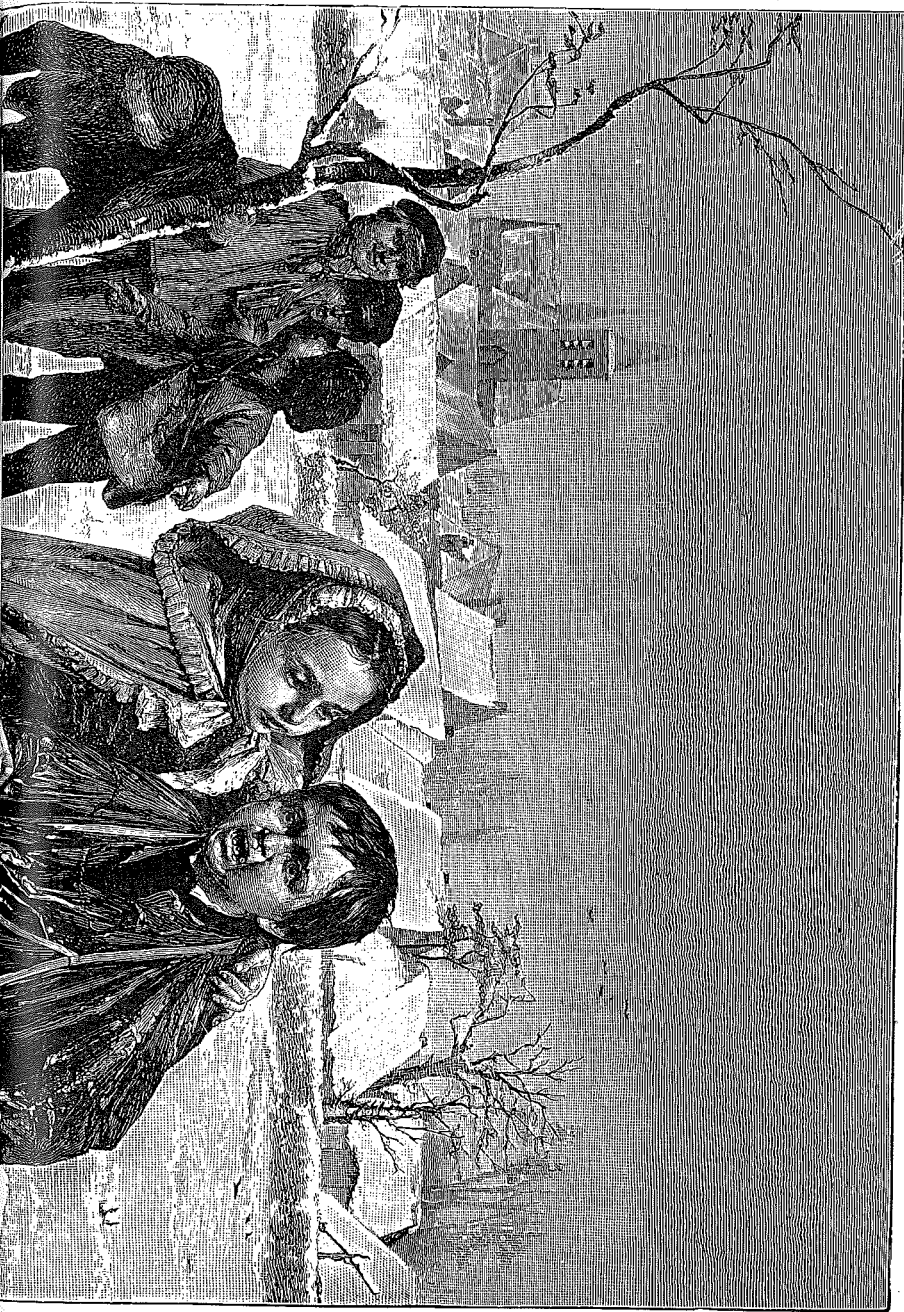
Den unge pige for sammen. Hendes øine lyst, men i næste øieblik blegnede hun og var nær ved at synke om. Dog samtidig havde hun faaet øie paa moderen, som kom imod hende med udbredte arme, og nu styrkede hun hen til hende.

„Mor! Mor!“ raabte hun, og der laa en saadan jubel og lykke i hendes stemme, at det ikke kan beskrives.

Nære end en af de omstaaende kunde ikke holde taarerne tilbage. Høvdingen, som havde ledsaget pigen, lagde ingen merke til; han

Det koldt her.

stod der som naglet til jorden og betragtede den rørende scene. Da traadte oberst Johnson hen til ham og rakte ham haanden.

„Senecaernes høvding er blevet en kvinde!“ sagde indianeren — en taare trillede ogsaa nedad hans kinder, idet han bevæget trykkede oberstens haand. Derpaa rev han sig løs, skyndte sig ud i baaden og stødte fra land. Forgjæves bad obersten ham om at vente; han rykkede bare paa hovedet til svar, og baaden sløi afsted som en pil. Saa minutter senere var den ikke at se. Lionor merkede ikke, at han reiste; hun laa ved det trofaste moderbryst og havde ikke øie eller øre for noget andet.

Hun fik heller ikke se høvdingen igjen senere i sit liv. Vi kjender heller ikke til hans senere skjæbne; men Lionor tænkte altid med venlighed tilbage paa ham og hans mor, trods al den sorg, som de havde bragt hendes kjære foreldre.

Da Lylle havde faaet datteren igjen, besluttede han at forlade sit gamle hjem ved Blumfloden, til hvilket der var knyttet saa mange sørgelige minder. Han solgte sin eiendom der og bosatte sig i Detroit, hvor en lykkelig fremtid ventede dem. Lionor blev senere gift og opnaaede en høi alder.

Det fjerde bud.

Det er en gammel tale, at en far kan snarere ernære 10 børn, end 10 børn en far. Det gjør mig ondt, at det desværre ofte er sandhed. Den, som er medlem af fattigtillshenet, kan nemt lære mange billeder paa nød og elendighed at kjende, og han vil ikke sjældent gjøre de iagttagelser, at ærbare folk, efter et langt, arbeidsomt liv i deres alderdom maa lide den bitreste nød, mens deres børn, om de end ikke lever i overskud, dog har deres gode udkomme. Og beder man disse børn om, at tænke paa deres gamle foreldre, saa faar man svaret: „Vi har nok med os selv at gjøre, med at forsørge vore børn og os selv, lad menigheden tage sig af de gamle, vi kan ikke“, men det er: „vi vil ikke“. Hvor smukt er det ikke at høre, naar børnene siger, at det er deres største glæde, at forstjønne deres gamle foreldres livsaften, ja, at de ærer deres foreldre, naar de ligger i graven. Der bor

i min menighed en 74-aarig, gammel væber, som altid redelig har ernæret sig ved sine hænders arbejde, men nu er han affældig og hans øine matte; han kan ikke mere arbejde ved væberstolen, og ved at spole garn fortjener han knapt to dollars ved en hel uges arbejde. Men han har en søn, som har hjertet paa det rette sted og som godt kan huske det fjerde bud. Som en fattig væber bosatte han sig i en liden landsby efter at have reist omkring i flere aar. Fra ham fik jeg for nogle aar tilbage et brev, hvori han spurgte om sin far, moderen havde været død i flere aar. Han skrev, at han selv havde 6 børn, men at han, saabel som hans hustru var sunde og raske, at de gjerne vilde understøtte den gamle far, saa meget som de kunde. Men mig bad han ogsaa at sørge for, at faderen ikke led nød paa sine gamle dage. Den gode søn har holdt ord. Den gamle væber lever endnu, og glæder sig, hver gang han hører godt om sin søn; faderens velsignelse har bygget et hus, og den vil blive ved at ledsage sønnen gennem hele hans liv.

For nogle aar siden fik jeg et brev fra Amerika. Afsenderen skrev, at han for flere aar siden var udbandret fra min menighed, og at han havde gaaet igjennem meget, men at nu gik det godt for ham, og hans første pligt skulde være at opsyge de foreldre, som i barndommen havde bedet og vaaget over ham. Da jeg meddelte ham, at hans foreldre var døde, sendte han mig en sum penge, og bad mig om, at jeg vilde lade foreldrenes grav istandsætte og smykke med blomster. Senere har han sendt mig endnu en sum, hvormed jeg skulde fornøje graven 20 aar, og holde den i god stand. „Du skal ære din far og din mor, at det kan gaa dig vel og du kan leve længe paa jorden. Faderens velsignelse bygger barnets hus.“

For nogle aar siden kom jeg til et høgt postbud. Hans sygeleie var kun kort, thi han havde galopperende svindstot. Jeg gav ham nadberens sakramente; han var allerede saa svag, at han knapt kunde tale, men jeg merkede, at han havde et ønske. Jeg lagde mit øre til hans læber og hørte, at han sagde: „Mine børn!“ Han havde 5 uforsørgede børn. Jeg bragte dem med moderen til faderens dødsleie.

Saa tog jeg den døendes haand og lagde

den paa hver af børnenes hoveder. Et taknemmeligt blik fra de bristende øine — og jeg holdt en døds haand i min.

Et andet dødsleie staar for mit blik, om end jeg maa stue 25 aar tilbage i tiden. En from, gammel enke efter en prest laa efter svære lidelser for døden. Livets smerter havde hun allerede overvundet, endnu slog hendes hjerte, men himlen var allerede aabnet for hendes sjæl: „Hvor skønt, hvor skønt! Na, disse smukke blomster, disse klare strømme! Hvor skønt, hvor skønt!“ — saaledes klang det fra den døendes læber. Ved sengen knælede en ung mand, hun lagde haanden paa hans hoved. „Du har altid gjort mig glæde, Gud velsigne dig!“ Det var de sidste ord, jeg hørte fra min mors læber.

A. B.

Forfulgt for Jesus.

Madam Somers set skriver følgende: „Jeg husker, at jeg hørte Hudson Taylor fortælle, at mens han var i Amerika for at tale Kinas sag, hændte det en aften efter endt foredrag, at en ung dame kom frem og tilbød sig at gaa til Kina som et af Herrens vidner til dette nødlidende folk. Hendes tilbud blev modtaget, og Taylor siger, at han aldrig kan glemme den aften, de holdt et afstedsmøde for hende. Hendes gamle far stod frem paa platformen og under lydelig hullen fortalte, hvorledes hun havde været som et lys i deres hjem, og havde været som solskin i hans hjerte; og idet han en stund havde opregnet, hvad han nu vilde miste i hende, hævede han sit blik mod himlen og raabte:

„Men er noget for dyrebart til at blive ofret for Jesus?“

Denne unge kvinde reiste til Kina, hvor det hændte sig saa, at hun kom til at tage sine første lektioner hos en ung, begavet student. Vel havde han forsøgt at sætte sig i Kristi lære, men han havde altid forfulgt dem, som bekendte Kristus. Under sin daglige omgang med denne unge kvinde blev han var, at hun var i besiddelse af en kraft, en trosfrimodighed, som var ham ganske fremmed. Han begyndte at indse, at der var noget i kristendommen, som han endnu aldrig havde været istand til at fatte, men som hans arme hjerte saa længe forgjæves havde søgt paa andre

steder uden at kunne finde det. Han gik derfor hen til en ældre missionær, modtog undervisning og blev siden en tro Jesu Kristi discipel.

Tiden kom for ham, da han atter skulde vende tilbage til skolen. Da han kom ind, gik han forbi Confucius's table uden at gjøre den brugelige hån. Da han blev spurgt, hvorfor han undlod dette, svarte han:

„Jeg bøier kun knæ for ham, som er kongernes konge.“

Han blev som en følge heraf jaget fra skolen og slaet, indtil blodet flød nedad hans knædebon; men frimodig stillede han sig op i den kinesiske bys gader og fortalte folket historien om ham, som kaldes „lidelfernes mand“ — et levende vidne om Kristi alt be-seirende kjærlighed. Denne mand prædikede Kristus med stor kraft for folket, mens den unge kvinde, af hvem han havde lært Kristus at kjende, endnu ikke havde lært det kinesiske sprog, saa hun kunde tale til dem. Han havde i hende seet gjenskinnet af hendes sjæls frelser. Dette er, hvad der burde sees i alle dem, som skal ud til hedningeverdenen som „Jesu Kristi budbærere“.

Børneopdragelsen.

At skjænde længe paa børn naar de er uartige, er saa langt fra at nytte, at det tvært imod skader. Barnet indser næsten straks sin uret, men under det langvarige skjænderi glemmer det den igjen, og mens skjænderiet varer ved, faar barnet den følelse at det er det selv, der lider uret. Lad forbudet eller dadelen ske med saa faa ord som muligt, og hvis det er nødvendigt at lade lynet slaa ned, saa lad ikke tordenen rulle altfor længe, men husk, at efter straffen bør kjærligheden følge, ja, i selve straffen maa den træde frem. Og godt er det at minde, at hver en bøn, som mor beder med sit barn, sparer hende for mangen en straffetale.

Skibet gaar ikke under, naar det kommer i vandet, men naar vandet kommer ind i det. Paa samme maade gaar det den kristne. Han fortales ikke, fordi han kommer ud i verden, men naar verden kommer ind i ham.

De tre kors.

(Med Billedde.)

Tre simple trækors stod tæt ved hinanden ude paa de store prærier; de havde allerede staaet der mindst en 50—60 aar og bar stærke merker af tidens tand.

Store forandringer var skeet, siden en hjærlig vennehaand reiste dem i længst svundne dage. Dengang var endnu egnen næsten uopdyrket; kun en og anden nybygger havde flaaet sig ned der. Indianeren kunde endnu kalde det sit land, og bisonotser tumlede sig i tusindvis paa de store sletter. Nu var det anderledes; hus efter hus havde reist sig i disse før saa ensomme egne, store agre bolgebe for høstwinden, og de saa indianere, som fandtes i egnen, fulgte ligesaa villig som sine hvide naboer kirkeflokkernes kaldende toner, naar de kaldte menighederne sammen til Guds hus.

En gammel graahaaret mand stanser en søndag paa veien til kirken foran de snart faldefærdige kors. De fortæller om minder fra svundne dage, fra hans ungdoms dage. Paa det sted, hvor de tre kors endnu stod, havde tre modige mænd — en fader med sine to sønner fundet sin død for indianernes pile. De havde forladt det store følge udvandrere, til hvis hjælfeste medlemmer de hørte, for at undersøge egnen lidt og havde aldrig vendt tilbage. Man fandt blot deres blodige lig.

Man havde siden faaet vide af en indi-

aner, som havde været med, at de havde sat afsted i vild flugt paa sine raske heste, da de forstod, at det ikke kunde nytte at gjøre nogen modstand. Først var faderen rammet af de dræbende pile. Han havde vinket til sønnerne, at de skulde lade ham blive tilbage og ikke til ingen nytte ogsaa ofre sit unge liv. Men de trofaste gutter havde ikke villet høre paa saadan tale; midt under pilevegen fik den ene af dem den haardt saarede fader op paa hesten hos sig, og saa flygtede de atter videre, men blot for snart alle tre at synke døde om i præriens græs. Dengang fandtes ingen kirke eller kirkegaard derude; vänner begravede dem paa det sted, hvor deres lig blev fundet og reiste de tre kors.

Den gamle mand havde været med i hint følge udvandrere; han kunde endnu huske de tre mænd, hvis ben forlængst var hensmuldrede paa dette sted. Nu var ogsaa de fleste andre, som dengang havde været med, døde og horte; selv var han en af de saa, som var tilbage. Snart vilde ogsaa hans dage være talte; ligesom de tre kors stod der og hældede og snart vilde falde om, saaledes hældede han mod gravens rand, og inden lang tid, vilde dette steds historie være glemt for den nye slegt, som kunde nyde frugterne af sine forfædres kampe og haarde arbejde.

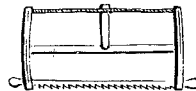
Oplosning paa billedgaade i nr. 36

Fisk maa leve i vand.

Billedgaade.

N

T

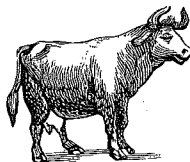
A

I

N

O

G

Csaas

E

B